

Monitor sociaal domein Gemeente Overbetuwe Jaarrapportage 2020

Versie: 0.3
Datum: 12-02-2021
Steller: EH

INHOUD

Inleiding	1
Deel I. Kwartaal / jaarmeting operationele cijfers	2
1.1 Toegang	2
1.1.1 Toegang Sociaal Team Overbetuwe: instroom	2
1.1.2 Verwijzers	3
1.1.3 Wachttijden	3
1.2 Jeugdwet	4
1.2.1 Aantal jeugdigen per zorgtype	4
1.2.2 Gegevens van jeugdigen die ondersteuning ontvangen	5
1.2.3 In- en uitstroom	6
1.3 Wmo	7
1.3.1 Aantal maatwerkvoorzieningen Wmo	7
1.3.2 Gegevens inwoners die ondersteuning ontvangen	8
1.3.3 In- en uitstroom	8
1.4 Participatiewet	9
1.4.1 Aantal regelingen participatiewet en TOZO	9
1.4.2 In- en uitstroom	10
1.5 Betaalbaarheid	11
1.6 Stand van zaken financiële maatregelen	14
Deel II. Jaarlijkse meting beleidsdoelen: nulmeting	15
1.7 Zorg voor elkaar	15
1.8 Inwoners voelen zich vitaal, iedereen telt en doet mee	16
1.9 Ondersteuning is passend en nabij	17
1.10 Inwoners hebben mogelijkheden zichzelf te ontwikkelen	17
1.11 Inwoners zijn tevreden met hun leefomgeving	19
1.12 Voorzieningen zijn toegankelijk en kwalitatief goed	20
1.12.1 Tevredenheid / cliënt-ervaringsonderzoek	20
Bijlage I Financieel kader sociaal domein	23

Inleiding

Voor u ligt een nieuwe, integrale beleidsmonitor sociaal domein 2020. In deze monitor laten we zien hoe we er in het sociaal domein in Overbetuwe voor staan. Onze ambitie uit het beleidsplan Sociaal Domein 2020-2025 staat centraal: we zetten ons in om signalen vroegtijdig te signaleren en ondersteuning nabij, toegankelijk, betaalbaar en kwalitatief goed te organiseren. De monitor is dan ook opgebouwd op basis van deze ambitie, waarbij we steeds de vertaling naar de specifieke doelen maken.

In het beleidsplan hebben we onze ambitie in 6 strategische beleidsdoelen vertaald, we meten de voortgang op basis van kritieke prestatie indicatoren (KPI's). In deel I rapporteren we over de resultaten middels kwantitatieve metingen (ieder kwartaal). In deel II rapporteren we jaarlijks op strategisch niveau via een kwalitatieve meting.

Corona

We hebben het grootste deel van 2020 te maken gehad met ingrijpende maatregelen als gevolg van de coronapandemie. Dit heeft flinke invloed op de samenleving en benadrukt het belang van een goed ingericht, effectief en efficiënt stelsel dat als vangnet dient als mensen het even niet op eigen kracht kunnen.

Het behoeft geen toelichting dat de resultaten in 2020 die we beschrijven in deze rapportage, zijn beïnvloed door de getroffen maatregelen als gevolg van corona. Zowel de ondersteuning aan inwoners als de samenwerking in de keten zijn beïnvloed door de beperkte contact momenten. We noemen een aantal voorbeelden:

- Deelnemers aan collectieve groepsaanbod konden niet digitaal deelnemen en live bijeenkomsten waren voor de oudere doelgroep niet haalbaar.
- We zien en verwachten een toename aan vragen en problemen zoals psychische problemen, stress, huiselijk geweld en isolement.
- Kwetsbare mensen raken ontregeld en doen een groter beroep op ondersteuning. We zien meer spanningen in relaties en gezinnen, problemen bij jongeren en een toename van schooluitval.
- Vrijwilligers en sociaal netwerk rond kwetsbare inwoners zijn minder beschikbaar.
- Tot slot zien we dat wachtlijsten bij zorgaanbieders lijken toe te nemen waardoor het beroep op een basisvoorzieningen groter wordt om de wachttijd te overbruggen.

Dit zal effect hebben op het behalen van onze doelstellingen en de streefwaarden die we voor 2021 gaan formuleren. We constateren bijvoorbeeld een toename van inwoners met financiële problemen, verlies van werk, toename van psychische problemen, school verzuim, onveilige situaties in gezinnen en sociaal isolement, dit zal in 2021 verder doorwerken. Maar ook kwetsbare inwoners die na eerdere ondersteuning stabiel waren, keren terug met hulpvragen.

De tijdelijke maatregel voor ondersteuning van zelfstandigen (TOZO) is opgenomen in de monitor als onderdeel van de Participatiewet. Verder gaan we in de financiële paragraaf nader in op financiële consequenties van de verschillende regelingen.

Nieuwe regionale contractering

Op 1 juli 2020 zijn de nieuwe contracten ingegaan als gevolg van een regionale aanbesteding voor de Wmo en de Jeugdwet. Het aantal aanbieders is fors verminderd en veel producten zijn veranderd. Hierdoor zijn mutaties gedaan bij de verwijzingen en hebben verschuivingen plaatsgevonden als gevolg van aanbieders die niet langer gecontracteerd zijn. Dit maakt dat vergelijkingen met 2019 minder goed te maken zijn.

Deel I. Kwartaal / jaarmeting operationele cijfers

Ieder kwartaal geven we op tactisch en operationeel niveau informatie die inzicht geeft in de voortgang en werkvoorraad en de doelgerichtheid, doelmatigheid en rechtmatigheid van de toegang tot en uitvoering en de betaalbaarheid van de Jeugdwet, Wmo en de Participatiewet. Het vierde kwartaal rapporteren we over het gehele jaar. Voor de uitvoering van deze wetten hebben we een aantal kwantitatieve KPI's geformuleerd. We zetten deze in de toekomst af tegen de demografische gegevens en bevolkingsopbouw per gebied, en tegen cijfers over voorgaande jaren.

1.1 Toegang

Wat willen we bereiken (beleidsdoel)?

- Het aanbod aan voorzieningen is bekend, toegankelijk, vindbaar en tijdig beschikbaar voor inwoners van Overbetuwe.
- Vroegsignalering en zo snel mogelijk ondersteuning bieden.
- Ondersteuning sluit aan op de vraag, behoefte en mogelijkheden van de inwoner en draagt bij aan het versterken van de zelfredzaamheid.

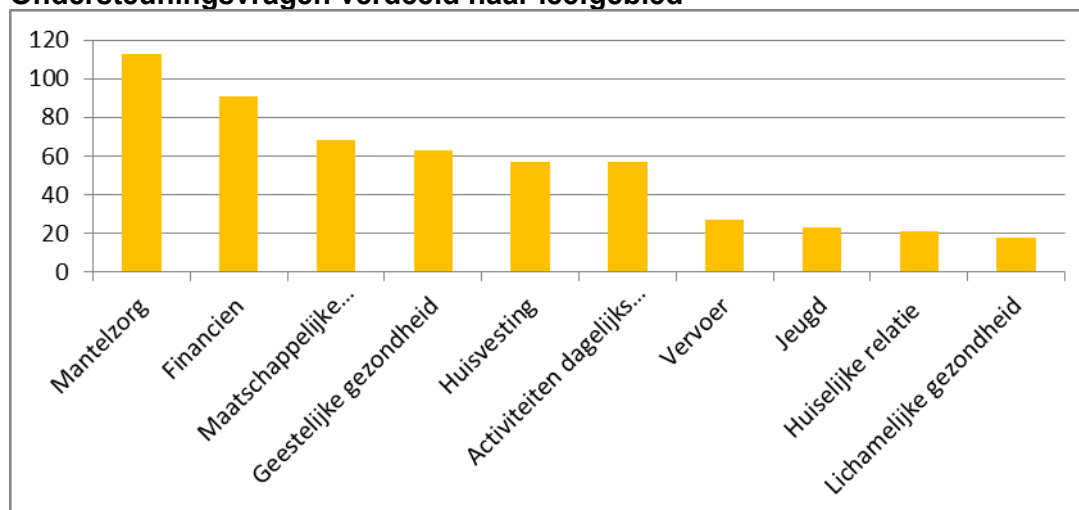
1.1.1 Toegang Sociaal Team Overbetuwe: instroom

KPI: het totaal aantal ondersteuningsvragen van inwoners aan het STO

Aantal ondersteuningsvragen per STO	Jaar 2020
Elst	306
Zetten, Hemmen, Randwijk, Heteren, Driel	166
Herveld Andelst, Valburg, Oosterhout/Slijk-Ewijk	145
Totaal	617

Figuur 1 Aantal ondersteuningsvragen STO 2020 Jeugd en Wmo

Ondersteuningsvragen verdeeld naar leefgebied

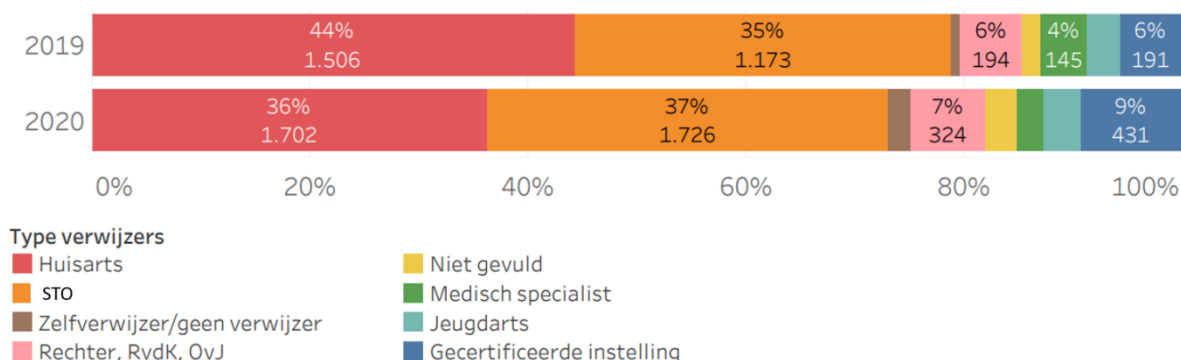
Figuur 2 Aantal ondersteuningsvragen STO per leefgebied, 2020

Duiding toegang STO

Met het sociaal team Overbetuwe (STO) hebben we één vindbare en laagdrempelige toegang voor ondersteuningsvragen voor onze inwoners georganiseerd. Soms voor een informatievraag die direct beantwoord kan worden en soms leidt de vraag tot een verwijzing. Indien nodig, stelt het STO samen met de inwoner een ondersteuningsplan op waarin een passend antwoord wordt gegeven op de vraag van de inwoner. Uitzondering hierop is de Participatiewet waarin de toegang wettelijk anders geregeld is. Namelijk via de website Werk.nl, waarna de aanvraag wordt doorgeleid naar het STO. Momenteel werken we aan een integrale registratie van vragen die binnenkomen.

1.1.2 Verwijzers

KPI: toegang tot ondersteuning via gemeente versus wettelijk bepaalde verwijzers.

Figuur 3 Verwijzers naar maatwerkvoorzieningen Jeugdhulp, in % en aantal.

Duiding verwijzers

Landelijk onderzoek (SCP, nov.2020) toont dat wijkteams een extra route naar hulp en ondersteuning zijn geworden, naast reeds bestaande routes zoals huisartsen. Ons streven is dat verwijzingen zoveel mogelijk via of in afstemming met het STO verlopen. Afgelopen jaar is daarom actief contact gezocht met de huis- en jeugdartsen met als doel intensiever samen te werken. Het resultaat is merkbaar in de daling van verwijzingen van de huisarts.

Het aantal verwijzingen door de Gecertificeerde Instellingen voor Jeugdbescherming en Jeugdreclassering (GI's) laat een stijging zien. We hebben hier weinig invloed op, voor een deel verklaren we de stijging door een betere registratie van verwijzers.

1.1.3 Wachttijden

KPI: wachttijden bij het STO

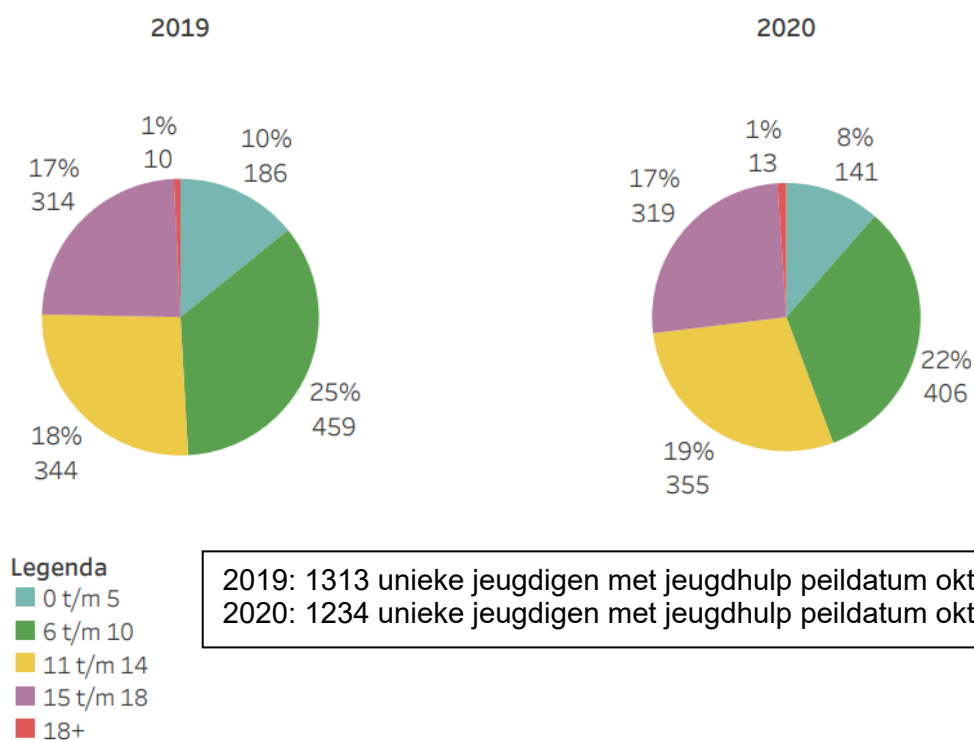
Op het moment dat een vraag binnenkomt bij het STO moet binnen 6 weken onderzoek gedaan zijn en vervolgens binnen 2 weken een besluit genomen worden (wettelijke termijn).

- Jeugd: er is geen wachttijd. De doorlooptijd was eind 2020 gemiddeld 2 tot 3 weken.
- Wmo: bij de Wmo is achterstand, de huidige wachttijd was eind 2020 5 tot 8 weken. Er is extra formatie ingehuurd om de achterstand in te halen, een voorzichtige schatting is dat deze in april 2021 is weggewerkt.
- Participatiewet: er is geen wachttijd, de doorlooptijd was in 2020 gemiddeld 2 tot 3 weken.

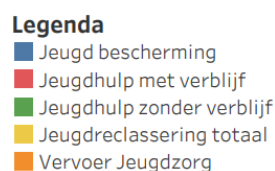
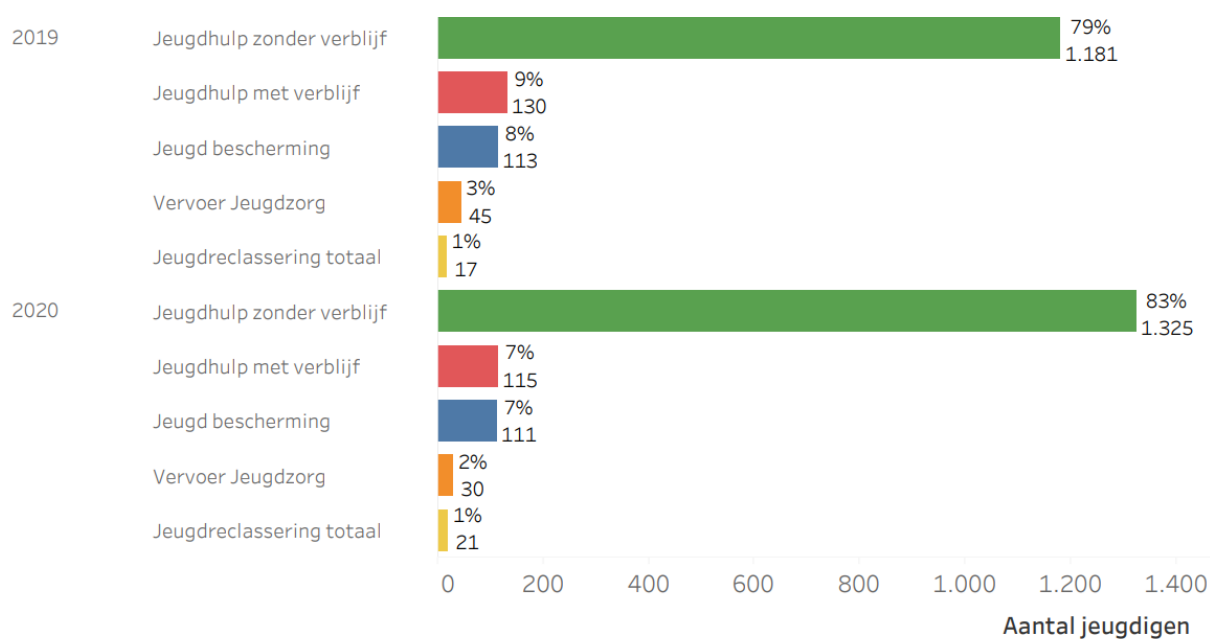
1.2 Jeugdwet

1.2.1 Aantal jeugdigen per zorgtype

KPI: het aantal jeugdigen per zorgtype jeugdhulp op peildatum oktober

Figuur 4 Aantal unieke jeugdigen dat in 2020 een maatwerk voorziening jeugdhulp had peildatum oktober.

Figuur 5 Aantal en % jeugdigen per zorgtype op peildatum oktober, excl. leerlingenvervoer.
NB Deze tabel betreft aantallen op peildatum oktober, dit is het meest representatieve moment. Deze aantallen wijken af van andere tabellen omdat daar uitgegaan wordt van een totaal op jaarbasis.

Duiding aantal jeugdigen met maatwerkvoorziening jeugdhulp

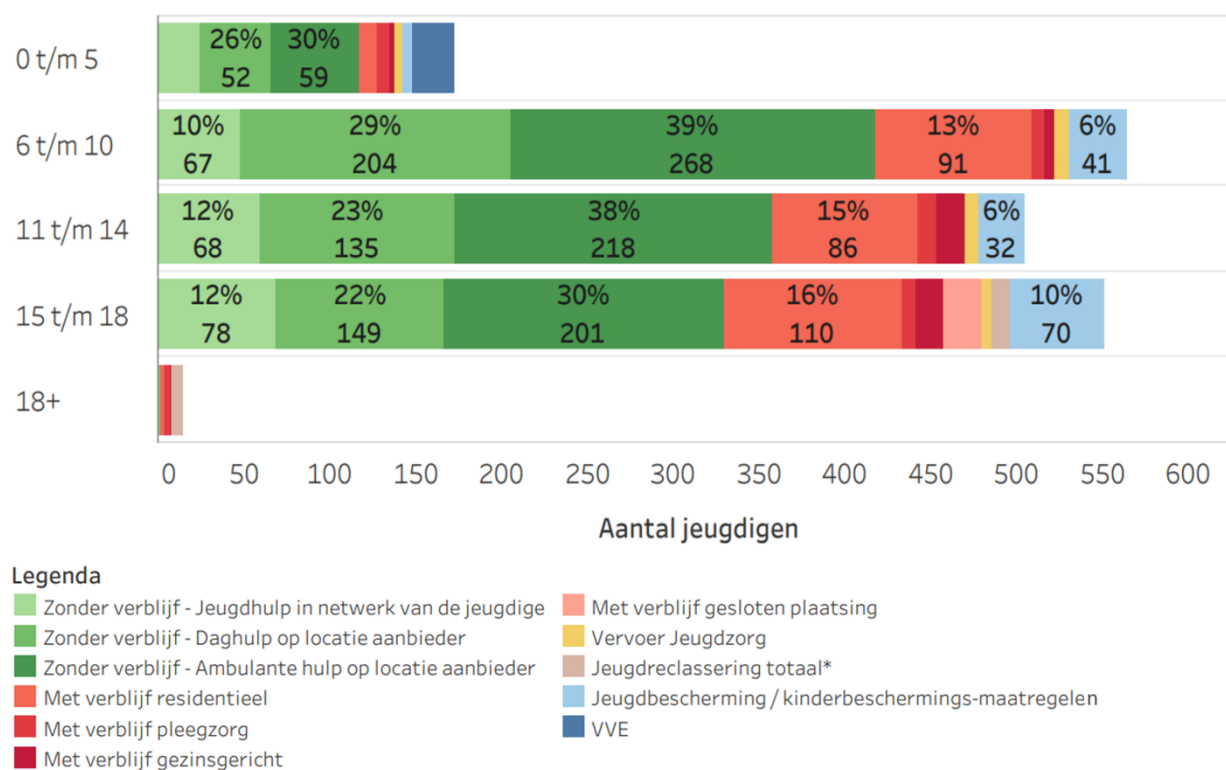
De tabel geeft inzicht in het aantal maatwerkvoorzieningen dat door jeugdigen gebruikt is per zorgtype op peildatum oktober; één jeugdige kan voorzieningen gebruiken binnen verschillende zorgtypen.

We zien een daling bij voorzieningen met verblijf en een stijging van voorzieningen zonder verblijf. Deze ontwikkeling is conform ons doel dat jongeren zo veel mogelijk thuis wonen en gesteund worden door het eigen netwerk. We zien hier ook het resultaat van de nieuwe contractering waarbij afgestapt is van all-in voorzieningen. Voor Verblijf Jeugd is een nieuwe regionale contractering ingericht, waarbij de gecontracteerde aanbieders actiever samenwerken bij het monitoren van passende zorg, afschalen waar kan en gebruik maken van elkaars expertise. Dit levert een belangrijke bijdrage in de gewenste transformatie.

In oktober 2020 is de functie van Praktijkondersteuner Jeugd GGz (POJ GGz) vanuit het Sociaal Team Overbetuwe van start gegaan, in samenwerking met de huisartsen en de gespecialiseerde jeugdzorg aanbieders. Door de functie POJ GGz verwachten we dat de juiste ondersteuning tijdig wordt ingezet en het aantal verwijzingen naar zware ondersteuning daalt. De eerste resultaten zijn hoopgevend.

1.2.2 Gegevens van jeugdigen die ondersteuning ontvangen

KPI: de zwaarte van de ingezette ondersteuning

Figuur 6 Aantal jeugdigen naar leeftijdsgroep en zorgtype, peildatum oktober 2020.

		Betaald bedrag	Gem. bedrag per inwoner (tranch)	Aantal inwoners	Gemiddeld aantal voorzieningen per inwoner
2019	< €1.000	€ 181.558	€ 478	380	1,2
	€1.000 - €5.000	€ 1.933.081	€ 2.609	741	2,0
	€5.000 - €10.000	€ 1.856.611	€ 6.954	267	3,3
	€10.000 - €50.000	€ 5.855.660	€ 22.181	264	4,4
	> €50.000	€ 6.235.411	€ 84.262	74	5,9
2020	< €1.000	€ 147.242	€ 472	312	1,3
	€1.000 - €5.000	€ 1.842.450	€ 2.678	688	2,5
	€5.000 - €10.000	€ 1.908.961	€ 6.967	274	4,0
	€10.000 - €50.000	€ 5.864.876	€ 21.642	271	5,4
	> €50.000	€ 6.772.168	€ 89.107	76	9,3

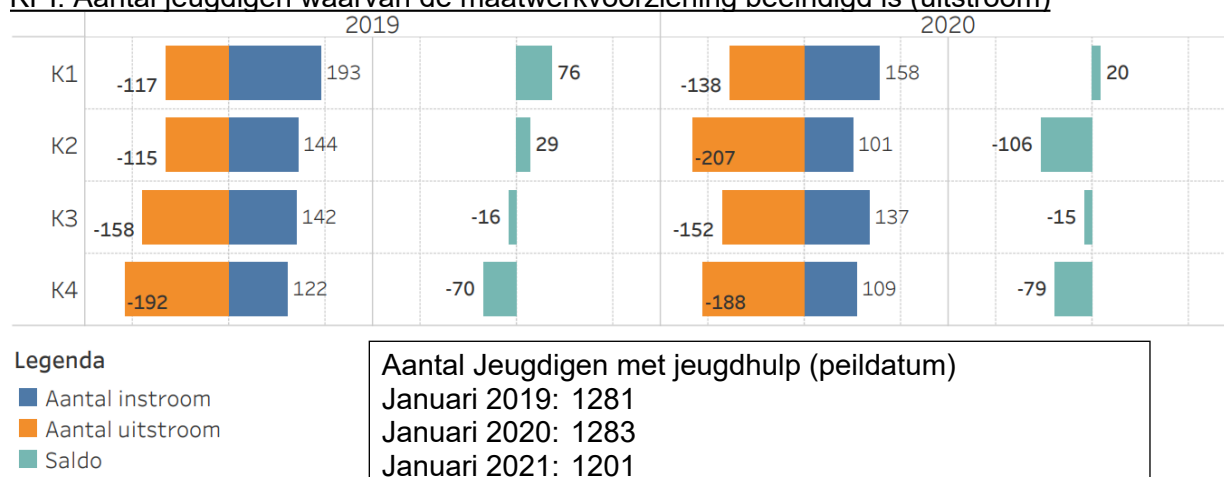
Figuur 7 Indicatie uitgaven per jeugdige voor jeugdhulp per jaar (peildatum 1-2-21). NB Hier dit figuur is niet volledig, nog niet alle facturen over 2020 zijn geboekt en niet alle data is te herleiden per voorziening.

Duiding gegevens jeugdigen

Deze tabellen geven informatie over de jeugdigen die jeugdhulp krijgen. De tabellen moeten beschouwd worden als aanvullend, ze geven achtergrondinformatie. We zien een toename van het gemiddeld aantal dure voorzieningen per jeugdige, dit is niet wenselijk. Verder zien we dat jeugdigen die ouder zijn vaak duurdere voorzieningen gebruiken (jeugdzorgplus, kamertrainingen, behandeling etc.). Dit zien we al jaren, onze inspanningen zijn vooral gericht op het voorkomen dat kinderen op jongere leeftijd zware voorzieningen nodig hebben.

1.2.3 In- en uitstroom

KPI: Aantal jeugdigen waarvan de maatwerkvoorziening beëindigd is (uitstroom)

Figuur 8 In- en uitstroom aantal jeugdigen 2020 met jeugdhulp.

Instroom is de minimale datum van de eerste verwijzing en uitstroom o.b.v. datum laatste verwijzing.

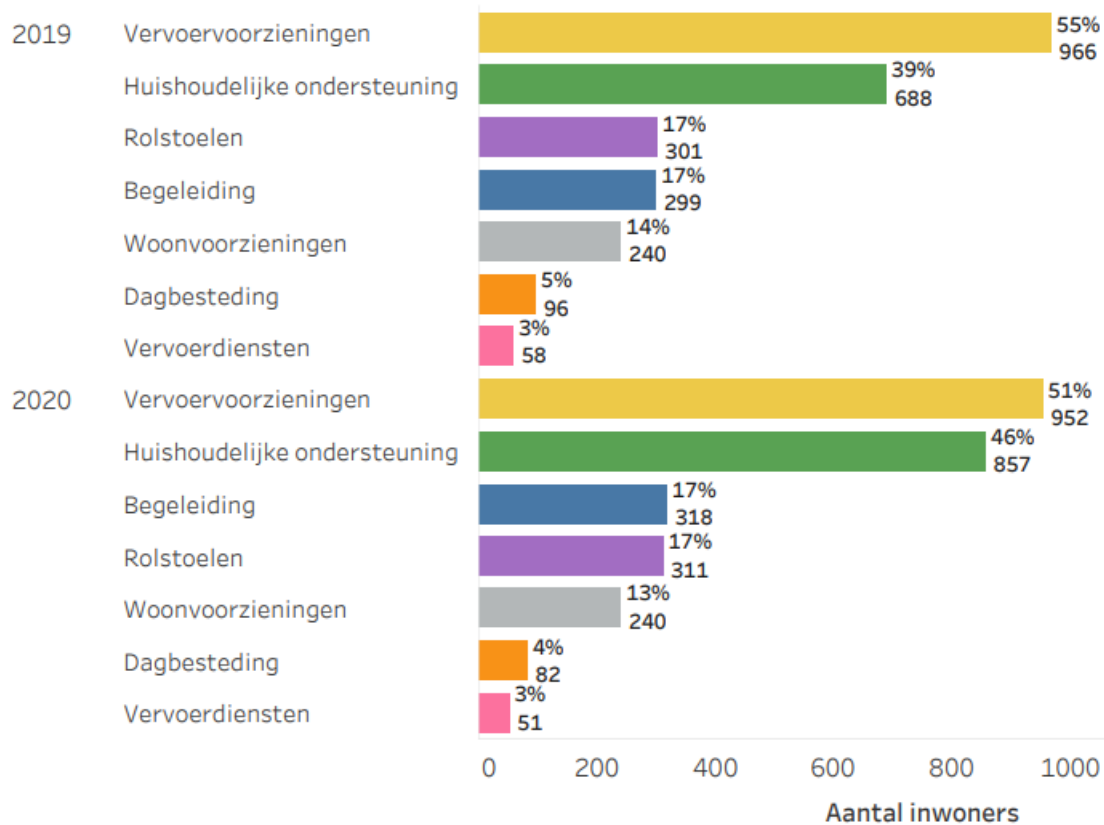
Duiding in- en uitstroom jeugdhulp

We zien het laatste half jaar een afname in toestroom en een toename in uitstroom. Dit komt grotendeels door de corona-maatregelen en het sluiten van de scholen. We verwachten dan ook een toename van hulpvragen wanneer de corona-maatregelen verruimd worden.

1.3 Wmo

1.3.1 Aantal inwoners met maatwerkvoorzieningen Wmo per zorgtype

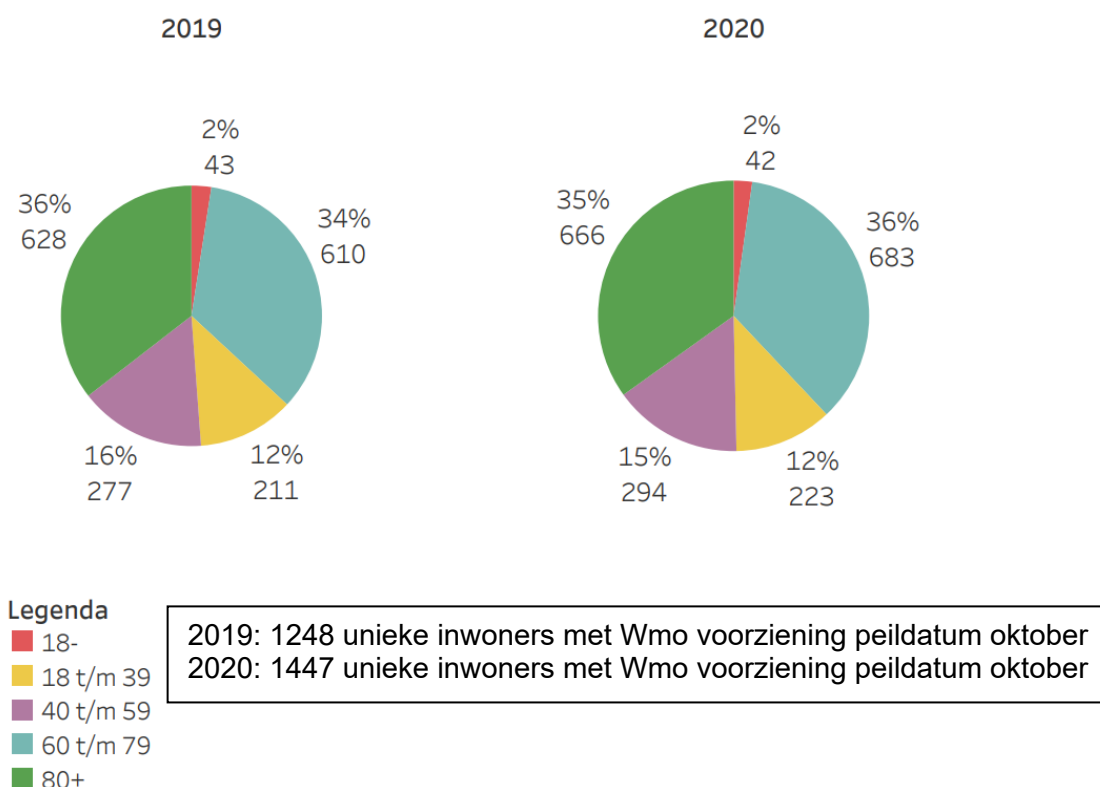
KPI: het aantal inwoners met een maatwerkvoorziening per zorgtype op peildatum oktober

Legenda

Begeleiding	Rolstoelen	Woonvoorzieningen
Dagbesteding	Vervoerdiensten	
Huishoudelijke ondersteuning	Vervoervoorzieningen	

Figuur 9 Aantal en % inwoners met een maatwerkvoorzieningen Wmo per zorgtype, peildatum oktober.
NB Deze tabel betreft aantallen op peildatum oktober, dit is het meest representatieve moment. Deze aantallen komen niet overeen met andere tabellen omdat daar uitgegaan wordt van een totaal op jaarbasis.

Figuur 10 Aantal unieke inwoners dat in 2020 een Wmo-maatwerkvoorziening gebruikte.

Duiding inwoners met een maatwerkvoorziening Wmo

De tabel geeft inzicht in het aantal inwoners met een maatwerkvoorziening per zorgtype op peildatum oktober; één inwoner kan voorzieningen gebruiken bij verschillende zorgtypes. Vervoersdiensten (Wmo dagbesteding). Als gevolg van corona is in 2020 minder gereisd met Wmo vervoer. Deze afname in de reisbehoefte zien we ook terug in een lichte daling van het aantal maatwerkvoorzieningen voor Wmo vraagafhankelijk vervoer en Wmo dagbestedingsvervoer.

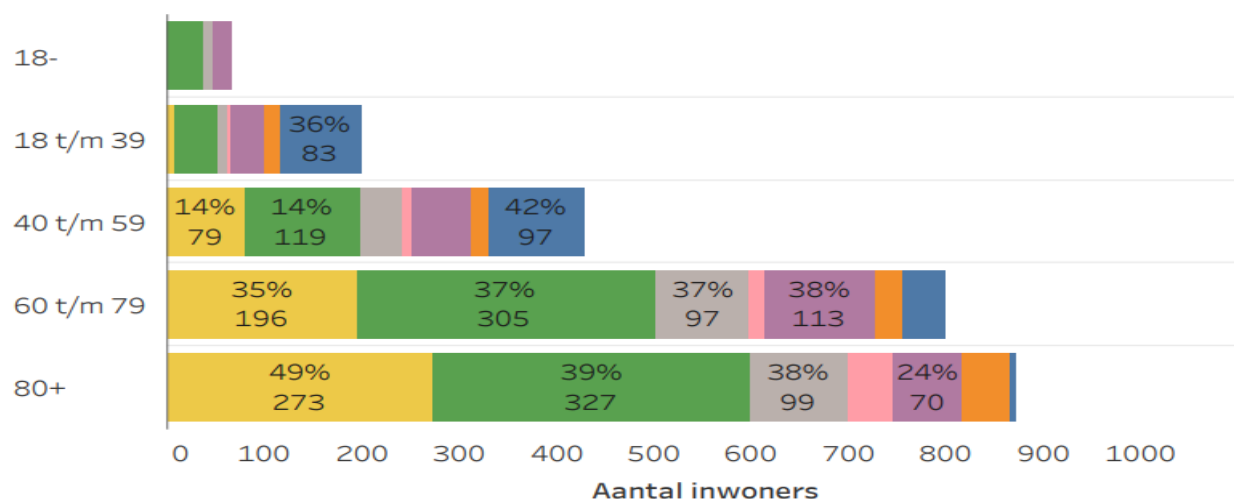
Vervoersvoorzieningen (Wmo-vraagafhankelijk vervoer en voorzieningen als scootmobiel). Op een aantal plekken in de gemeente is het gebruik van collectieve voorzieningen beschikbaar gesteld zoals een scootmobielpool. We zien dat er minder van deze voorzieningen gebruik wordt gemaakt dan gehoopt. Inwoners ervaren een drempel, omdat maar op een aantal locaties een bezorgservice aanwezig is.

Huishoudelijke ondersteuning. We zien vanaf 2019 een toename van het aantal inwoners dat huishoudelijke ondersteuning ontvangt. Deze toename zet zich door in 2020 en wordt deels veroorzaakt door de invoering van het abonnementstarief. Daarnaast gaat het om een autonome ontwikkeling, omdat inwoners langer thuis blijven wonen.

Begeleiding. De lichte stijging in het aantal personen dat individuele begeleiding ontvangt komt voor een deel door de instroom van jongeren uit de Jeugdwet. We sturen strakker op het voorkomen van verlengde jeugdzorg waardoor er meer jongeren gebruik maken van begeleiding. Daarnaast zal het aantal ouderen blijven stijgen en stimuleren we langer thuis wonen. Steeds meer ouderen maken dan ook gebruik van begeleiding op basis van adviezen van dementiecoaches. Door het aanbod aan basisvoorzieningen voor ontmoeting en dagbesteding te vergroten, verwachten we een toenemende behoefte aan dagbesteding op te kunnen vangen en het beroep op maatwerkvoorzieningen stabiel dan wel omlaag te brengen.

1.3.2 Gegevens inwoners die ondersteuning ontvangen

KPI: de zwaarte van de ingezette ondersteuning

Legenda

- Begeleiding
- Dagbesteding
- Rolstoelen
- Vervoerdiensten
- Woonvoorzieningen
- Vervoervoorzieningen
- Huishoudelijke ondersteuning

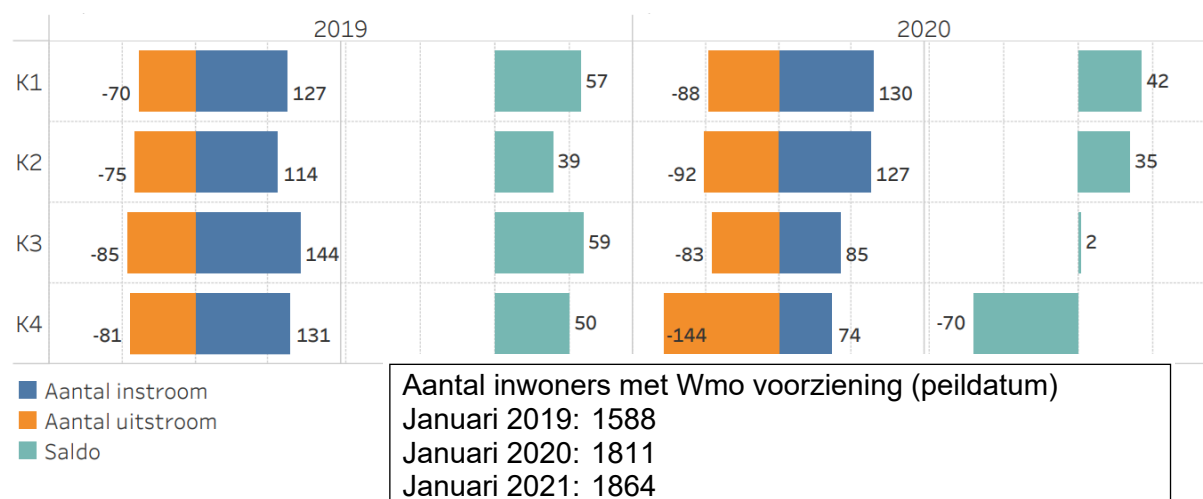
Figuur 11 Aantal inwoners naar leeftijdsgroep en zorgtype, peildatum oktober 2020

Duiding gegevens Wmo

Deze tabel geeft informatie over de inwoners die Wmo-voorzieningen gebruiken. De tabel moet beschouwd worden als aanvullend, het geeft achtergrondinformatie.

1.3.3 In- en uitstroom

KPI: Aantal inwoners waarbij de maatwerkvoorziening beëindigd is (uitstroom).

Figuur 12 In- en uitstroom aantal inwoners 2020 Wmo.

Instroom is de minimale datum van de eerste verwijzing en uitstroom o.b.v. datum laatste verwijzing.

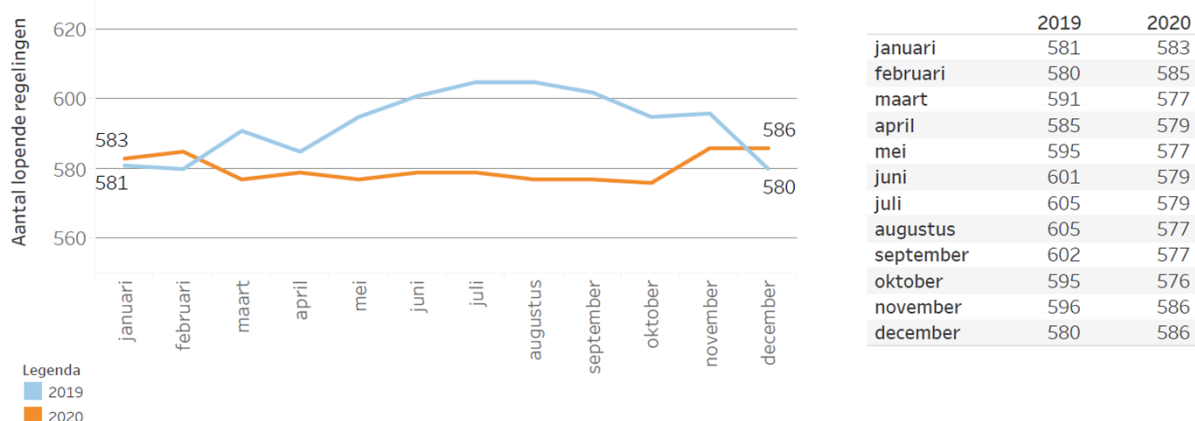
Duiding uitstroom Wmo

Over het algemeen kunnen we stellen dat in de tweede helft van 2020 bij meer personen een Wmo-voorziening is beëindigd dan er is gestart. Dit in tegenstelling tot de eerste helft van 2020. In die periode zien we juist een toename. Dit verklaren we door de coronamaatregelen.

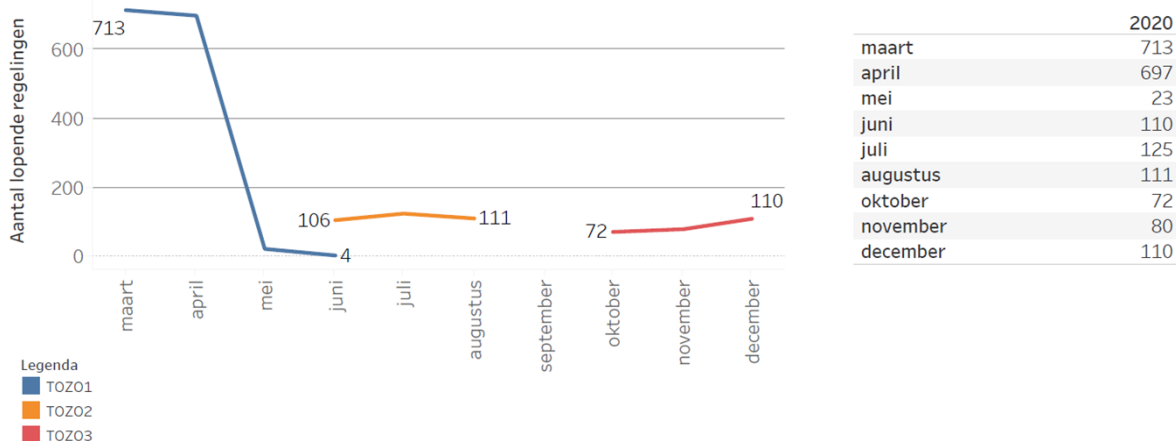
1.4 Participatiewet

1.4.1 Aantal regelingen participatiewet en TOZO

KPI: het aantal inwoners met een regeling participatiewet (per zorgtype)

Figuur 13 Aantal lopende regelingen BBZ, IOAW, IOAZ en participatiewet per maand in 2020

Figuur 14 Aantal lopende regelingen TOZO per maand in 2020

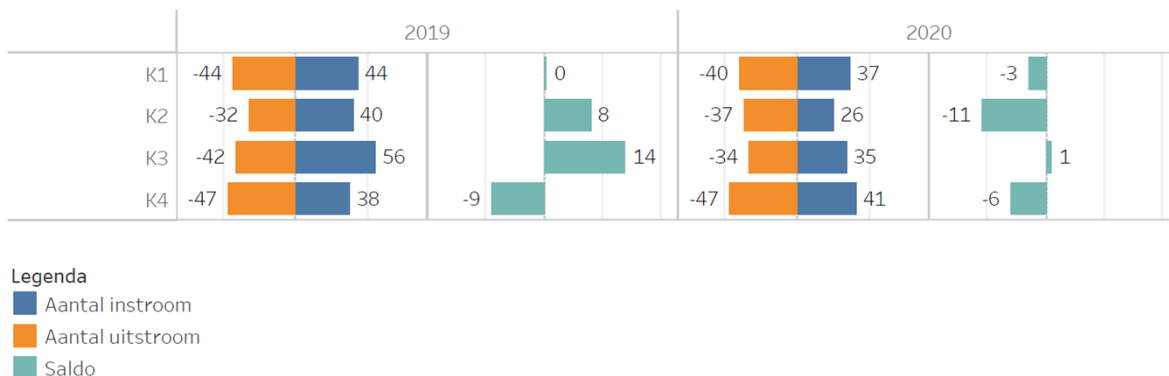
Duiding

Er is, tegen de landelijke trend in, sprake van een status quo. Door Corona is landelijk een stijging van 5% in de benchmark (cijfers Divosa). Beeld is dat er in Overbetuwe minder mensen werken in de meest door Corona getroffen sectoren. Dat beeld sluit aan bij het economisch profiel van Overbetuwe.

Afzonderlijk is het aantal TOZO-regelingen opgenomen (TOZO 1, 2 en 3). Dit is onderdeel van de Participatiewet (Bbz). Gelet op het unieke karakter van deze regeling is het combineren van deze aantallen met de totalen op Participatiewet niet opportuun.

1.4.2 In- en uitstroom

KPI: Aantal beëindigde regelingen participatiewet (uitstroom)

Figuur 15 In- en uitstroom regelingen participatiewet per kwartaal in 2019 en 2020

Duiding

Bovenstaande tabel betreft uitsluitend de participatiewet, binnen de IOAW en de IOAZ is nauwelijks verloop in aantallen. In 2019 is een start gemaakt met een nieuwe werkwijze waar we sterker inzetten op de mogelijkheden van de werkzoekende. Er is een verdeling gemaakt in uitkeringsgerechtigden op basis van afstand tot de arbeidsmarkt: zorg, groei en werk. Door focus aan te brengen op de verschillende doelgroepen kunnen kandidaten uit de doelgroep “werk” eenvoudiger naar werk bemiddeld worden en werden kandidaten uit de doelgroep “groei” geactiveerd. Het effect van deze werkwijze is tot maart 2020 zichtbaar. Hierna stabiliseerde de in en uitstroom door invloed van de coronamaatregelen. De directe effecten als gevolg van corona in onze gemeente blijven vooralsnog relatief beperkt. In de gehele regio is het aantal mensen in de WW en in de bijstand vrij stabiel gebleven en lijkt de doorstroom van werkzoekenden vanuit de WW naar de bijstand mee te vallen. De effecten van corona worden nu onderzocht op basis van een analyse van de huidige arbeidsmarkt. De resultaten van deze analyse zullen in de volgende rapportage worden weergegeven.

In bovenstaande tabel is goed te zien wat het effect is van de TOZO regeling. Van maart tot en met mei kon TOZO-1 aangevraagd worden. In maart is deze instroom en het aantal lopende uitkeringen goed te zien. Vanaf juni kunnen ondernemers TOZO-2 aanvragen, waarbij andere voorwaarden gelden. Deze voorwaarden en de situatie dat veel ondernemers weer aan de slag kunnen, hebben effect gehad op het aantal aanvragen voor TOZO-2. In september waren er nog maar 108 lopende uitkeringen. Ondertussen is de TOZO-3 van start. Het invoeren van een beperkte vermogenstoets (beperkte vermogenstoets) per 1 april 2021 betekent dat de Tozo-3 van 1 oktober 2020 tot en met 31 maart 2021 loopt.

1.5 Betaalbaarheid

KPI: realisatie van ondersteuning blijft binnen de begroting

Toelichting financiële tabellen

In onderstaande tabellen wordt gerapporteerd over de verwachte realisatie 2020. De verwachte realisatie is afgezet tegen het financieel kader SD 2020 zoals vastgesteld in het beleidsplan Sociaal Domein. Dit financieel kader is leidend voor de monitor. Dit wijkt af van de programmabegroting waar regelmatig mutaties worden doorgevoerd op basis van actuele ontwikkelingen.

De monitor geeft een weergave van de ondersteuningskosten met een betrekkingperiode in 2020. Over eventueel nagekomen kosten wordt niet gerapporteerd in deze monitor. De definitieve realisatie 2020 is pas bekend als alle zorgverklaringen van de aanbieders ontvangen zijn. Het definitieve resultaat komt tot uiting in de jaarrekening 2020 en kan hierdoor afwijken van de gepresenteerde cijfers in voorliggende monitor.

De corona gerelateerde uitgaven, zoals de continuïteitbijdragen aan de zorgaanbieders, staan op een aparte regel weergegeven in per beleidsterrein.

Betaalbaarheid totaal sociaal domein

OMSCHRIJVING	BEGROOT	REALISATIE	RESULTAAT
BASISVOORZIENINGEN SD	3.906	3.624	281
JEUGDBUDGET	18.371	18.963	-591
WMO BUDGET	6.922	7.380	-458
PARTICIPATIE BUDGET	7.833	6.771	1.062
TOTAAL	37.032	36.738	294

Figuur 16 Realisatie versus begroot sociaal domein totaal 2020, in € x 1.000

Betaalbaarheid basisvoorzieningen

OMSCHRIJVING	Q1	Q2	Q3	Q4	REALISATIE	BEGROOT	RESULTAAT
ALG. MAATSCH. EN SEC.-CULT WERK	271	271	271	271	1.085	1.151	66
MINDERHEDEN EN VREEMDELINGEN	4	4	4	4	18	15	-3
JEUGD- EN JONGERENWERK	121	121	121	121	485	490	5
ONDERSTEUNING DIVERS	122	122	122	122	488	511	23
INNOVATIE SOCIAAL DOMEIN	67	67	67	67	268	391	123
JEUGDGEZONDHEIDSZORG	167	167	167	167	666	726	60
PREVENTIEF EN EERSTELIJNSZORG	73	73	73	73	292	307	15
IVT EN OVERIG	81	81	81	81	323	315	-8
TOTAAL	906	906	906	906	3.624	3.906	281

Figuur 17 Realisatie versus begroot basisvoorzieningen 2020, in € x 1.000

Duiding betaalbaarheid basisvoorzieningen

De basisvoorzieningen worden hoofdzakelijk middels subsidie bekostigd en zijn daarom goed te voorspellen.

Betaalbaarheid Jeugdwet

OMSCHRIJVING	Q1	Q2	Q3	Q4	REALISATIE	BEGROOT	RESULTAAT
JEUGDHULP ZV	2.329	2.131	1.834	2.386	8.680	9.474	794
JEUGDHULP MV	2.062	2.077	1.861	1.855	7.855	7.381	-474
PGB JEUGD	131	131	131	131	525	346	-179
VERVOER JEUGD	46	41	29	27	141	277	136
JEUGDBESCHERMING / - RECLASERING	227	220	278	255	981	480	-501
VEILIG THUIS	103	103	103	103	413	413	0
JEUGD CORONA	92	92	92	92	368	0	-368
TOTAAL	4.990	4.795	4.328	4.850	18.963	18.371	-591

Figuur 18 Realisatie versus begroot Jeugdhulp 2020, in € x 1.000

Duiding betaalbaarheid Jeugdwet

Landelijk onderzoek (Stelsel in groei, 'onderzoek naar financiële tekorten in de jeugdzorg' 15-12-2020), toont dat de stijgende uitgaven voor Jeugdhulp die we in Overbetuwe constateren, een landelijke ontwikkeling is. Sinds de decentralisatie van de Jeugdwet zijn landelijk de kosten gestegen van 3,6 miljard in 2015 tot 5,4 miljard in 2019. Het aantal cliënten per jaar is met 16% gestegen. De stijging komt niet door stijgende instroom, maar door achterblijvende uitstroom.

De toename in uitgaven in het 4^e kwartaal is iets wat we ieder jaar zien, dit komt deels doordat het winter is, en deels doordat aanbieders hun achterstallige administratie eind van het jaar op orde brengen en meer facturen binnenkomen.

De corona-maatregelen hebben geleid tot een daling in de zomerperiode. Dit is een tijdelijk effect. Dat zien we terug eind van het jaar. Omdat sommige ondersteuning tijdelijk niet geboden is, is de behoefte aan duurdere ondersteuning toegenomen.

De afname in het 2^e en 3^e kwartaal komt verder door onze inspanningen om de verwijzingen via het STO te laten verlopen in plaats van via de huisarts. Ook zien we een effect van de nieuwe regionale inkoop per 1 juli 2020. Tot slot zien we resultaat van onze inspanning om, waar passend, bij alle nieuwe verwijzingen in te zetten op minder intensieve begeleiding voor een half jaar. Pas daarna wordt beoordeeld of specialistische begeleiding nodig is.

Tot slot het Jeugdwetvervoer. In de maanden maart t/m mei vielen de vervoerkosten lager uit als gevolg van de coronamaatregelen. In de tweede helft van 2020 heeft er daarnaast een significante uitstroom plaatsgevonden uit het Jeugdwetvervoer. Met ingang van de nieuwe regionale inkoopcontracten medio 2020 is vervoer van en naar BSO+ de verantwoordelijkheid van ouders en de aanbieder, gelijk aan hoe dit is geregeld met betrekking tot de reguliere BSO. Als gevolg hiervan is het aantal lopende voorzieningen Jeugdwetvervoer van het maandelijkse gemiddelde van 35-40 in de eerste helft van 2020 teruggelopen naar 20 eind 2020.

Betaalbaarheid Wmo

OMSCHRIJVING	Q1	Q2	Q3	Q4	REALISATIE	BEGROOT	RESULTAAT
BEGELEIDING	910	840	827	858	3.435	3.050	-385
HO	658	670	706	718	2.752	2.958	205
EIGEN BIJDRAGE WMO	-107	-107	-107	-107	-429	-368	61
VOORZ. GEHANDICAPTEN	119	119	119	119	475	493	18
ROLSTOELEN	72	58	47	29	206	154	-52
VERVOER	73	137	18	20	248	384	137
WONEN	59	107	214	60	439	251	-188
CORONA WMO	64	64	64	64	255	0	-255
TOTAAL	1.847	1.886	1.887	1.760	7.380	6.922	-458

Figuur 19 Realisatie versus begroot Wmo 2020, in € x 1.000

Duiding betaalbaarheid Wmo

- Per 1 juli 2020 hebben we een nieuwe leverancier van Wmo-hulpmiddelen op basis van huur. Deze overdracht is per 1 januari 2021 definitief geworden. Vóór 1 juli 2020 waren de hulpmiddelen eigendom van de gemeente Overbetuwe. De uitgaven voor huur lijken hoger te liggen dan de kosten voor beheer en onderhoud welke aan de vorige leverancier zijn betaald. In Q1 2021 zullen we deze uitgaven duiden.
- De toename van de huishoudelijke ondersteuning is het gevolg van de invoering van het abonnementstarief alsmede het feit dat mensen langer thuis wonen.
- Wonen: de verhoging van de uitgaven in Q2 en Q3 wordt veroorzaakt door een aantal dure woningaanpassingen. Deze zijn moeilijk te voorspellen.
- Vervoersvoorzieningen (scootmobielen, driewielers, handbikes): in 2020 zien we op basis van deze cijfers na Q2 een afname van de uitgaven aan vervoersvoorzieningen. Door Corona is de vervoersbehoefte afgenomen. Tegelijkertijd is in Q2 bijna een verdubbeling in de uitgaven waar te nemen. Waar dit door veroorzaakt wordt is onduidelijk.
- Wmo vraagafhankelijk vervoer en dagbestedingsvervoer. Als gevolg van de coronamaatregelen zijn de vervoerskosten in 2020 lager dan begroot. Vervoerders zijn gecompenseerd voor maximaal 80% van de gederfde omzet. Per saldo is er een positief resultaat t.o.v. van de begroting van 21k voor vraagafhankelijk vervoer en 11k voor dagbestedingsvervoer.

Betaalbaarheid participatiewet

OMSCHRIJVING	Q1	Q2	Q3	Q4	REALISATIE	BEGROOT RESULTAAT	
INKOMENSREGELINGEN ALG	236	236	236	236	944	944	0
BIJSTANDSVERLENING	-252	-252	-252	-252	-1.007	-56	951
FRAUDEBESTRIJDING	7	7	7	7	30	36	6
ARMOEDE- EN MINIMABELEID	386	386	386	386	1.544	1.634	91
BEGELEIDE PARTICIPATIE	5	5	5	5	21	21	0
SOCIALE WERKVOORZIENING	1.057	1.057	1.057	1.057	4.227	4.119	-108
ARBEIDSPARTICIPATIE ALG	146	146	146	146	583	583	0
REINTEGR. EN PARTICIPATIE UITV.	108	108	108	108	430	553	123
TOTAAL	1.693	1.693	1.693	1.693	6.771	7.833	1.062

Figuur 20 Realisatie versus begroot Participatiewet 2020, in € x 1.000

Duiding Participatiewet

Het voordeel dat is behaald op de Participatiewet is een direct gevolg van de Corona maatregelen. Er is een verminderd beroep geweest op Bijzondere Bijstand en voorzieningen voor armoede- en minimabeleid. Voor een deel konden de (materiële) voorzieningen voor inkomensondersteuning niet uitgegeven worden door de sluiting (o.a. Overbetuwe Doet); daarnaast is er een minder beroep gedaan dan begroot op inkomensondersteunende voorzieningen. Corona heeft ook impact gehad op de re-integratie activiteiten voor werkzoekenden.

De bekostiging van de Participatiewet is gebaseerd op het landelijke verdeelmodel BUIG. Dit verdeelmodel is gebaseerd op een aantal kenmerken die bepalend zijn voor het verwachte niveau voor beroep op de Participatiewet in alle gemeenten. Het verdeelmodel valt voor Overbetuwe nu voordelig uit; doordat het verdeelmodel voortdurend wordt bijgesteld heeft dit voor de komende jaren geen duidelijke voorspellende waarde.

1.6 Stand van zaken financiële maatregelen

In het Beleidsplan Sociaal Domein 2020-2024 schetsen we een financieel kader voor de komende jaren. Hierin is te lezen dat we de budgetten voor onze basisvoorzieningen stabiel houden, en dat we de uitgaven voor Wmo en Jeugdzorg gefaseerd omlaag brengen zodat we financieel in balans komen en blijven. Hiertoe hebben we 18 maatregelen genomen waarbij uitgangspunt is dat de ondersteuning aan inwoners stabiel blijft. Op dit moment is het nog te vroeg om resultaten van deze maatregelen zichtbaar te maken. Een volgende rapportage komen we hier op terug.

Deel II. Jaarlijkse meting beleidsdoelen: nulmeting

In dit deel van de monitor rapporteren we over de kwalitatieve meting op strategisch niveau. We willen de gewenste beweging van maatwerkvoorzieningen naar basisvoorzieningen en eigen mogelijkheden van inwoners in beeld brengen. We beschrijven de resultaten van het cliënttevredenheidsonderzoek en geven inzicht in de resultaten van de basisvoorzieningen op basis van input van onze partners (o.a. Forte, Sante en MEE Gelderse Poort). We hebben hiertoe per beleidsdoel uit het beleidsplan sociaal domein 2020-2015 een aantal kwalitatieve KPI's geformuleerd die bepalend zijn voor de succesvolle realisatie van de gemeentelijke opgaven in het sociaal domein.

Nulmeting 2020, duiding en gesprek met de samenleving

Aangezien dit de eerste keer is dat we op deze manier rapporteren op basis van onze beleidsdoelen, geven we in deze rapportage een beschrijving van de nul-situatie in 2020. Dit is nog gedeeltelijk in ontwikkeling en nog niet volledig. Op basis van de nul-situatie formuleren we de komende maanden streefwaarden voor 2021; een duiding van de cijfers is nu nog niet te geven. In de volgende jaarrapportage zullen we beschrijven in hoeverre onze doelen behaald zijn. Niet de getallen staan hierbij centraal, maar de duiding en het gesprek met de samenleving. We gaan verhalen ophalen bij onze inwoners over hoe zij de ondersteuning ervaren. Deze gesprekken worden medio 2021 uitgevoerd en jaarlijks herhaald. De resultaten beschrijven we bij de jaarmonitor 2021.

1.7 Zorg voor elkaar

Wat willen we bereiken (beleidsdoel)?

- Inwoners van Overbetuwe hoeven zich niet eenzaam te voelen.
- Mantelzorgers voelen zich gewaardeerd, ondersteund en niet overbelast.
- Inwoners zetten zich vrijwillig in voor de samenleving en zijn hiertoe toegerust.

Meting en resultaten o.b.v. KPI's

KPI's	Nulmeting 31-12-20	Streefwaarde 31-12-21
Het aantal mensen dat een sociaal isolement ervaart stabiliseert of neemt af. - % volwassenen met hoge eenzaamheidsscore (2016), <u>GGD</u> - Aantal bezoekers, <u>Ons Overbetuwe</u> - Aantal gebruikers, <u>Ons Overbetuwe</u>	- 43,6% - 41.512 - 999	Volgt
Het aantal mantelzorgers dat zich gewaardeerd en niet overbelast voelt blijft stabiel of neemt toe. - Het aantal geregistreerde mantelzorgers, <u>Forte</u> - Aantal activiteiten voor mantelzorgers, <u>Forte</u> - Aantal verstrekte mantelzorg waarderingen, <u>STO</u> - Aantal trainingen omgaan met dementie, <u>Forte</u>	- 791 - 5 - 402 - 6	Volgt
Vrijwilligers voelen zich voldoende toegerust om de hulpvrager te begeleiden. - Aantal matches vrijwilligers servicepunt, <u>Forte</u> - Aantal matches hulpvragende en -biedende inwoners, <u>Forte, MEE</u>:	- 72 - 396	Volgt
<i>Gesprek met de samenleving (kwalitatieve meting medio 2021).</i> ➤ Verhalen ophalen eenzaamheid, <u>Forte, Sante en MEE</u>. ➤ Jaarlijks gesprek klankbordgroep mantelzorgers, <u>Forte</u>. ➤ Gesprek vrijwilligers om inzicht te krijgen in ondersteuningsbehoefte vrijwilligers, <u>Forte</u>.		

Duiding

We zien al jaren dat de beschikbaarheid van vrijwilligers onder druk staat, evenals de mate waarin het sociale netwerk rond kwetsbare inwoners beschikbaar is. Corona heeft dat versterkt. Na een stijging in 2019 van mantelzorgwaarderingen zijn de aanvragen in 2020 gedaald. De gemeente heeft in het vierde kwartaal de aanpak gewijzigd. Net als bij de omliggende gemeenten vraagt de mantelzorgontvanger de waardering aan en kan deze als blijk van waardering verdelen onder zijn/haar mantelzorgers.

1.8 Inwoners voelen zich vitaal, iedereen telt en doet mee

Wat willen we bereiken (beleidsdoel)?

- Inwoners van Overbetuwe zijn veerkrachtig en in staat te participeren in de samenleving.
- Inwoners hebben een gezonde financiële basis.
- Inwoners zijn in staat hun leven naar eigen wens vorm te geven op het gebied van bijvoorbeeld wonen, werken of een dagbesteding.
- Inwoners voelen zich vitaal, genieten van het leven en hebben vertrouwen in hun toekomst. Jongeren hebben een gezonde en actieve leefstijl.
- Inwoners van Overbetuwe voelen zich veilig en dragen bij aan de veiligheid in hun omgeving.

Meting en resultaten o.b.v. KPI's

KPI's	Nulmeting 31-12-20	Streefwaarde 31-12-21
Het aantal mensen dat afhankelijk is van een uitkering daalt. - % mensen met een uitkering langer dan drie jaar, <u>STO</u> - % inwoners met een uitkering dat een trede op één van de drie sporen stijgt, <u>STO</u> / <u>Competensys</u> ▪ Spoor 1 ▪ Spoor 2 ▪ Spoor 3 - Aantal mensen met arbeidsbeperkingen dat beroep doet op de arbeidsconsulent zware problematiek, <u>MEE</u>	- 53% - 64% - 30% - 6% - 15	
Het aantal mensen met problematische schulden daalt. - Aantal inwoners ondersteund bij financiële vragen, kortdurende vragen en thuisadministratie, <u>Forte</u> - Aantal inwoners LVB ondersteund met groepsgericht aanbod (Budget Buddy), <u>MEE</u> - Coach bij schulden, <u>Sante</u>	- 153 - 10 - 16	volgt
Na de intensieve begeleiding van statushouders neemt het % met schuldhelpvragen af. - Het % (aantal) statushouders dat binnen een termijn van drie jaar de Nederlandse taal beheerst op het niveau dat is bepaald in het persoonlijk inburgeringsplan, <u>DUO</u>	- 33% (24)	volgt
Het aantal kinderen met een gezonde leefstijl neemt toe. - Het aantal kinderen met (ernstig) overgewicht (2019), <u>Integrale Jeugd Rapportage (IJR)</u> - (ernstig) overgewicht (3 jarigen) is 7 procent - (ernstig overgewicht) 5-6 jarigen is 7 procent - (ernstig overgewicht) 10-11 jarigen is 12 procent - (ernstig) overgewicht vmbo klas 1 / mhv klas 2 - Kinderen 0 - 12 jaar beweegt meer dan 7 uur per week (2019), <u>IJR</u> - Kinderen 12 - 19 jaar beweegt meer dan 7 uur per week (2019), <u>IJR</u>	- 7% - 7% - 12% - 13% - 75% - 25%	volgt
Het alcohol- en drugsgebruik door kinderen neemt af. - 12 - 19 jarigen recent alcohol gedronken (2019), <u>IJR</u>	- 38%	volgt

- 12 - 19 jarigen heeft aan binge-drinken (meer dan zes glazen alcohol in 1 dagdeel) gedaan (2019), <u>IJR</u>	- 31%	
Aantal inwoners dat zich veilig voelt blijft stabiel of neemt af.		volgt
- Aantal zorgmeldingen vanuit Veilig Thuis + doorloop uit 2019, <u>STO</u> (interventieteam)	- 92+13	
- Aantal zorgelijke meldingen + doorloop uit 2019, <u>STO</u>	- 66+9	
<i>Gesprek met de samenleving (kwalitatieve meting medio 2021):</i> ➤ <i>Jaarlijkse gesprek diverse groepen</i>		
Duiding <u>Veiligheid</u> . Het aantal zorg en zorgelijke meldingen in 2020 is relatief laag. Dit past niet in de verwachting als gevolg van de corona-maatregelen en staat niet in verhouding met de landelijke trend. In 2021 gaan we in gesprek met Veilig Thuis om dit te onderzoeken. Daarnaast doet de gemeente Arnhem onderzoek naar het verschil t.o.v. andere Veilig Thuis regio's.		

1.9 Ondersteuning is passend en nabij

Wat willen we bereiken (beleidsdoel)?

- Ondersteuning wordt bij voorkeur collectief en nabij de inwoner aangeboden.
- Ondersteuning wordt indicatievrij aangeboden.
- Ondersteuning is integraal.
- Vroegsignalering en zo snel mogelijk ondersteuning bieden
- Ondersteuning sluit aan op de vraag, behoefte en mogelijkheden van de inwoner en draagt bij aan het versterken van de zelfredzaamheid.

Meting en resultaten o.b.v. KPI's

KPI's	Nulmeting 31-12-20	Streefwaarde 31-12-21
Het aantal collectieve oplossingen voor ondersteuningsvragen neemt toe.		volgt
- Aantal deelnemers collectief aanbod (divers groepswerk, <u>Forte</u> , <u>Sante</u> en <u>MEE</u>)	275	
Het gebruik van basisvoorzieningen neemt toe t.o.v. het gebruik van individuele maatwerkvoorzieningen.		
- Aantal trajecten AMW, <u>Sante</u>	- 175	
- Aantal deelnemers praktische gezinsondersteuning, <u>Sante</u>	- 56	
- Aantal begeleide gezinnen Forte Thuis, <u>Forte</u>	- 18	
- Aantal eenmalige consultaties SMW, <u>Sante</u>	- 493	
- Aantal trajecten SMW onderwijs, <u>Sante</u>	- 312	
- Aantal hulpvragen Sociaal raadslieden, <u>Sante</u>	- 108	
- Aantal trajecten WIJScheiden, <u>Sante</u>	- 24	
Het aantal inwoners dat gebruik maakt van onafhankelijke cliëntondersteuning neemt toe, <u>MEE</u> .	- 65	volgt
<i>Gesprek met de samenleving (kwalitatieve meting medio 2021):</i> ➤ <i>Jaarlijkse gesprek samenleving, participatieraad en SGO</i> ➤ <i>Ervaringen van deelnemers aan groepsaanbod</i>		
Duiding We zien veel verschillend groepsaanbod bij de verschillende welzijnspartners. In 2021 slaan de partners de handen ineen om te komen tot een meer integraal groepsaanbod waarbij niet het probleem centraal staat, maar de kracht van inwoners. Naast de genoemde collectieve activiteiten zijn er ook 9 Scootmobiel uitleenpunten en waren er in 2020 30 ritten bij het vrijwilligersvervoer Automobiel.		

1.10 Inwoners hebben mogelijkheden zichzelf te ontwikkelen

Wat willen we bereiken (beleidsdoel)?

- Nieuwe inwoners van Overbetuwe krijgen een goede start.
- Jongeren groeien veilig, gelukkig en gezond op, ontwikkelen hun talenten en leveren naar vermogen een bijdrage.
- Inwoners worden ondersteund bij de overgang van adolescentie naar volwassenheid.
- De ontwikkeling van taal-, reken- en digitaalvaardigheden draagt bij aan zelfredzaamheid.

Meting en resultaten o.b.v. KPI's

KPI's	Nulmeting 31-12-20	Streefwaarde 31-12-21
Het aantal bijzondere doelgroepen dat meedoet neemt toe. - Naaiatelier / digitaal café aantal deelnemers, <u>Forte</u>	- 24	volgt
Het aantal jongeren dat actief is in Overbetuwe neemt toe. - Aantal jongeren dat wekelijks komt bij accommodaties jongerenwerk (UniqX, Uitvlucht, Insula), <u>Forte</u> - Aantal deelnemers activiteiten jongerenwerk, <u>Forte</u> - Aantal digitale contacten en via sociale media, <u>Forte</u> - Aantal jongeren dat meedoet als vrijwilliger, <u>Forte</u> - Aantal jongeren betrokken bij jongerenraad, <u>Forte</u>	- 75 - 206 - 250 - 86 - 22	volgt
Het aantal jong volwassenen (onder de 23 jaar) dat uitvalt op gebied van onderwijs, arbeid en ondersteuning neemt af. - Aantal deelnemers Geld(t) voor jou, <u>Sante/Forte</u> . - Schoolverzuim leerplichtige jeugdigen (*aug '20-jan '21) - Schoolverzuim niet-leerplichtige jeugdigen (*aug '20-jan '21) - Aantal jong volwassenen uitstroom opleiding (*betreft regio Midden Gelderland, schooljaar 2019-2020), <u>RBL</u> - Aantal jong volwassenen uitstroom werk (*betreft Midden Gelderland, schooljaar 2019-2020), <u>RBL</u> - Aantal jong volwassenen met een indicatie banenafpraak (Overbetuwe), <u>STO</u> - Waarvan werkloos - Instroom WW jong volwassenen onder 27, <u>UWV</u> - Toekomstcoach, project, <u>Provincie/MEE</u>	- 11 - 137* - 73* - 802* - 367* - 127 - 38 - 194 - 2	volgt
Het aantal inwoners met een taalachterstand neemt af. - Deelnemers Forte Taalmaatjes, <u>Forte</u> - Deelnemers Erbij blijf groep, <u>Forte ism taalnetwerk</u> - Deelnemers Taaltraject volwasseneneducatie, <u>Rijn IJssel</u> - % laaggeletterdheid, <u>Geletterdheid in zicht</u>	- 34 - 6 - 52 - 3%	volgt

Gesprek met de samenleving (kwalitatieve meting medio 2021):

- Verhalen ophalen bij o.a. jongeren, mensen met taalachterstand en statushouders door Forte

Duiding

Jongerenwerk. Als gevolg van de corona-maatregelen zijn jongerencentra in 2020 deels gesloten geweest en konden groepsactiviteiten in fysieke vorm geen doorgang vinden. Daarom is veel geïnvesteerd in digitale activiteiten en contacten met jongeren via social media.

Uitval jong volwassenen. Het aantal jong volwassenen met een lopende WW-uitkeringen is gestegen ten opzichte van 2019. Ook zien we ten opzichte van vorig schooljaar een lichte stijging van het aantal jongeren dat is uitgestroomd van de opleiding, en een lichte daling van uitstroom van werk. We zien de laatste jaren dat het aantal werkzame jong volwassenen met

een indicatie banenafpraak ieder jaar toeneemt met zo'n 10%. Tegelijkertijd neemt ook de werkloosheid onder deze groep mensen toe. In 2021 werken we beleid verder uit voor de doelgroep jongvolwassenen.

Laaggeletterdheid. De corona-maatregelen hadden invloed op het taalonderwijs en ondersteuning. Daarom is met kleinere groepen gewerkt of is buiten afgesproken zodat inwoners toch hun taalvaardigheden konden blijven ontwikkelen.

1.11 Inwoners zijn tevreden met hun leefomgeving

Wat willen we bereiken (beleidsdoel)?

- Er zijn voldoende passende voorzieningen nabij inwoners om zo lang als mogelijk thuis te wonen.
- Voor inwoners is een plek in de buurt beschikbaar voor ontmoeting.
- Inwoners voelen en nemen verantwoordelijkheid voor de leefbaarheid in hun dorp of wijk.

Meting en resultaten o.b.v. KPI's

KPI's	Nulmeting 31-12-20	Streefwaarde 31-12-21
De beschikbaarheid van basis voorzieningen sluit aan op de behoefte per gebied.		volgt
- Aantal locaties voor jongeren (jongerencentra)	3	
- Aantal locaties met vrij toegankelijke ontmoeting.	10	
- Aantal locaties voor vrij toegankelijke dagbesteding.	0	
Het aantal (zelfsturende) bewonersinitiatieven blijft stabiel of neemt toe.		volgt
- Aantal succesvolle initiatieven en activeringspercentage Overbetuwe DOET.	- 89 (45%)	
- Donaties van derden in verhouding tot verzilverde Overbetuwe Doet waarde-cheques.	- 6%	
- Het aantal bewonersinitiatieven dat actief ondersteund wordt door opbouwwerk.	- 27	
- Aantal initiatieven dat verder kan met minder ondersteuning opbouwwerk.	- nieuw	
Ieder dorp/wijk heeft een op samenwerkingsgerichte dorpsagenda.		
- Dorpen / wijken met een dorpsagenda.	- 5	
- Aantal meldingen over leefomgeving, <u>gemeente</u> .		
▪ afval	-1086	
▪ wegen, water, riool, overig	-1562	
▪ dieren en groen	-947	
▪ overlast	-400	
▪ vandalisme	-153	
- Aantal meldingen jeugdoverlast, <u>politie</u>	-264	

Gesprek met de samenleving (kwalitatieve meting medio 2021):

- Verhalen ophalen om te toetsen in hoeverre initiatieven bijdragen aan vergroten leefbaarheid, opbouwwerk Forte / kernenadviseurs.

Duiding

Opbouwwerk. Naast het ondersteunen van bewonersinitiatieven, is het opbouwwerk actief betrokken bij initiatieven voor en met inwoners gericht op ontmoeting en activering. Denk aan een weekprogramma één tegen eenzaamheid, de vertel-eens lijn, het bankjescollectief en de wensboom.

Dorpsagenda. In Valburg, Driel, Elst, Oosterhout en Slijk-Ewijk is een dorpsagenda opgesteld; in Valburg is ook een arrangement opgesteld met samenwerkingsafspraken met de gemeente. Met de andere dorpen zijn diverse soorten samenwerkingsafspraken gemaakt.

Overlast. We zien dat het aantal overlastmeldingen vanaf maart 2020 toeneemt. Het feit dat veel mensen als gevolg van de corona-maatregelen meer thuis waren en geen activiteiten hadden zal hier zeker bij meespelen. Van de overlastmeldingen bij de gemeente betroffen er 35 jeugd. Zowel bij de overlastmeldingen bij de gemeente als bij de politie zien we dat met name vanuit Elst overlast wordt ervaren, maar ook in Zetten en Heteren.

1.12 Voorzieningen zijn toegankelijk en kwalitatief goed

Wat willen we bereiken (beleidsdoel)?

- Het aanbod aan voorzieningen is bekend, toegankelijk, vindbaar en tijdig beschikbaar voor inwoners van Overbetuwe.
- Partners, vrijwilligersorganisaties en bewonersinitiatieven werken optimaal samen.
- Inwoners zijn tevreden over de ondersteuning en overdracht.
- Gemeentelijke ondersteuning blijft betaalbaar.

Meting en resultaten o.b.v. KPI's

KPI's	Nulmeting 2020	Streefwaarde 2021
Het aantal klachten bij het STO dat naar tevredenheid wordt afgehandeld neemt toe.		
- Aantal klachten STO	- 7	
- Aantal opgeloste klachten	- 6	
Duiding klachten Klachten betreffen klachten, ontevredenheid en bejegening. Voor jeugd was dit er 1, Wmo 4 en participatiewet 2. Na een gesprek met de manager zijn deze opgelost op 1 klacht na. Deze is doorgezet naar de klachtencommissie of ombudsman.		

1.12.1 Tevredenheid / cliënt-ervaringsonderzoek

Medio 2020 hebben we het jaarlijkse cliënt-ervaringsonderzoek (CEO) naar de ervaringen van cliënten van de Jeugdhulp, de Wmo en de Participatiewet, bijzondere bijstand en minima laten uitvoeren over het jaar 2019. We hebben hierbij gekozen voor de modelvragenlijst (MCJO), aangevuld met een aantal eigen vragen. De referentiegroep die wordt gebruikt bij de interpretatie van de resultaten is het gemiddelde van 21 gemeenten. Samengevat laat het cliënt-ervaringsonderzoek onderstaand beeld zien.

In de toekomst gaan we iedere inwoner die een gesprek heeft gehad met het STO vragen een formulier in te vullen met 5 vragen. Dit herhalen we na afloop van eventuele ondersteuning. Hiermee krijgen we actueel inzicht in de ervaringen van inwoners met de toegang en de ondersteuning. Mogelijk gaat deze nieuwe evaluatievragenlijst de jaarlijkse CEO op termijn vervangen.

Jeugdhulp 2019

We hebben in Overbetuwe een tamelijk hoog responspercentage (31%) in vergelijking tot andere gemeenten (15%). Jeugdigen en ouders geven aan dat ze goed geholpen worden bij vragen en problemen en dat de informatie goed is. De besluiten over de inzet van ondersteuning worden vrijwel altijd samen met betrokkenen genomen. Hier is een stijgende lijn in, in vergelijking met het voorgaande jaar. Ook de samenwerking tussen organisaties wordt als goed beoordeeld en is beter dan de voorgaande meting. De respondenten zijn over het algemeen erg tevreden met de inzet van de hulp. Dit is sterk verbeterd ten opzichte van vorig jaar en beter dan de referentiegroep. In 42% van de gevallen is een regisseur ingezet wanneer er sprake is van meerdere hulpverleners. Door de vorming van het Sociaal Team Overbetuwe verhogen we in de toekomst dit percentage.

KPI's	Ovb	Referentie	Streefwa

	2019	groep 2019	arde 2020
Het % jeugdigen en hun ouders dat tevreden is over de toegankelijkheid van voorzieningen in Overbetuwe blijft stabiel of neemt toe.			
- percentage dat aangeeft 'ik weet waar ik terecht kan als ik hulp nodig heb'	76%	74%	≥ 76%
- percentage dat aangeeft ' <i>ik ben snel geholpen</i> '	78%	65%	≥ 78%
Tevredenheid over de jeugdhulp blijft minimaal op het huidige niveau:			
- percentage dat aangeeft goed geholpen te worden bij vragen en problemen	86%	85%	≥ 86%
- percentage dat aangeeft 'door de hulp kan ik beter mijn problemen oplossen'	74%	76%	≥ 88%
- percentage dat aangeeft 'door de hulp voel(t) ik mij / mijn kind zich beter'	89%	85%	≥ 89%
- percentage dat aangeeft 'door de hulp gaat het beter (met mijn kind) op school, werk of dagbesteding'	82%	77%	≥ 82%
- percentage dat aangeeft 'de gemeentelijke medewerker en ik hebben in het gesprek samen naar oplossingen gezocht'	88%	-	≥ 88%

Tevredenheid Wmo 2019

Met 39% respons is deze iets hoger dan bij de referentiegroep. Veel inwoners met een hulpvraag geven aan dat er in Overbetuwe relatief makkelijk toegang tot te krijgen is en snel een gesprek plaatsvond. Inwoners zijn het meest tevreden over de manier waarop er naar hen geluisterd wordt. Duidelijk verschil met de vorige meting is dat er nog meer samen met de inwoner naar een oplossing gezocht wordt. Verder laat het onderzoek zien dat mantelzorgers zich in mindere mate overbelast voelen dan voorgaande jaren. Er zijn ook wat aandachtspunten. Er is een daling in tevredenheid over de gekozen oplossing en het effect van de ondersteuning ten opzichte van vorig jaar. De snelheid waarmee inwoners geholpen worden is lager dan in referentiegemeenten, al is deze in 2019 wel hoger dan voorgaande jaren. En tot slot is de mening over het keukentafelgesprek minder positief dan vorig jaar, en maakt een enkele inwoner een kritische opmerking over de communicatie.

KPI's	Ovb 2019	Referentie groep 2019	Streefwa arde 2020
Het % inwoners dat ondersteuning ontvangt vanuit de Wmo dat tevreden is over de toegankelijkheid van voorzieningen in Overbetuwe blijft stabiel of neemt toe:			
- percentage dat aangeeft 'ik weet waar ik terecht kan als ik hulp nodig heb'	74%	78%	≥ 74%
- percentage dat aangeeft ' <i>Ik werd snel geholpen</i> '	62%	76%	≥ 62%
Tevredenheid over de ondersteuning Wmo blijft minimaal op het huidige niveau:			
- percentage dat aangeeft 'Ik vind de kwaliteit van de ondersteuning die ik krijg goed'	80%	85%	≥ 80%
- percentage dat aangeeft 'De ondersteuning voldoet aan mijn behoeften'	87%	86%	≥ 87%
- percentage dat aangeeft 'Door de ondersteuning die ik krijg, kan ik mij beter redden'	83%	85%	≥ 83%
- percentage dat aangeeft 'de gemeentelijke medewerker en ik hebben in het gesprek samen naar oplossingen gezocht'	79%	81%	≥ 79%

Tevredenheid Participatiewet, bijzondere bijstand en minima 2019

Met een responspercentage van 32% scoren we hoog in vergelijking met andere gemeenten (20%). De bevindingen van inwoners bij deze groep op het vlak van bejegening, wachttijden en bereikbaarheid zijn vergelijkbaar met andere gemeenten. Met name de duidelijkheid bij het intakegesprek kan verbeterd worden. Voor betrokkenen is het helder dat er stappen op weg naar werk en participatie gezet worden door de inzet van re-integratietrajecten.

KPI's	Ovb 2019	Referent iegroep 2019	Streef waarde 2020
Tevredenheid over de dienstverlening Participatiewet blijft minimaal op het huidige niveau (cijfer)	7,3	7,5	7.3
Waardering voor de dienstverlening door de klantmanagers (cijfer)	6,9	-	7.0
Tevredenheid over de informatievoorziening blijft minimaal op het huidige niveau (cijfer)	6.8	7.1	6.8
De rechten en plichten worden tijdens het intakegesprek duidelijk uitgelegd	82%	89%	85%
Algemene waardering van het re-integratietraject	7.0	7.3	7.4
Percentage dat begeleid wordt naar werk	9%	15%	20%

Bijlage I Financieel kader sociaal domein

Voorliggende monitor betreft onderstaande begrotingsposten. Dit financiële kader is niet te herleiden in de programmabegroting, omdat in de programmabegroting ook posten zitten die we niet meenemen in onderstaand kader. Denk aan kapitaallasten en personeelslasten. Verder is op deze bedragen géén prijsinflatie toegepast. We hanteren in de begroting 2021 een prijsinflatie van 1,7% op de prijsgevoelige kostenplaatsen, dit betreft een bedrag van € 385.000 voor onderstaand financieel kader.

	-2020-	-2021-	-2022-	-2023-	-2024-
Basis voorzieningen O.a. algemeen en school maatschappelijk werk, welzijnswerk, SMI, opvoedondersteuning, JGZ, vrijwilligers, Mantelzorgers, IVT, innovatie- en uitvoeringskosten.	€ 3.905.672	€ 3.905.672	€ 3.905.672	€ 3.905.672	€ 3.905.672
Wmo maatwerkvoorzieningen O.a. hulpmiddelen, huishoudelijke ondersteuning, woonvoorzieningen, vervoer, PGB, dagbesteding, begeleiding.	€ 6.921.514	€ 6.921.514	€ 6.921.514	€ 6.921.514	€ 6.921.514
Jeugd maatwerkvoorzieningen O.a. vervoer, ambulante jeugdhulp, jeugdhulp met verblijf, jeugdbescherming / -reclassering, Veilig Thuis.	€ 18.371.450	€ 17.871.450	€ 17.371.450	€ 16.871.450	€ 16.371.450
Totaal Wmo en Jeugd	€ 29.198.636	€ 28.698.636	€ 28.198.636	€ 27.698.636	€ 27.198.636
Participatiewet O.a. inkomensregelingen, armoede- en minimabeleid, sociale werkvoorziening, arbeidsparticipatie en re-integratie.	€ 7.833.351				